

CZĘŚĆ OPISOWA

DO BUDŻETU GMINY BOBOLICE NA ROK 2014

WSTĘP I WPROWADZENIE

Budżet gminy Bobolice na 2014 rok opracowano i przygotowano zgodnie z postanowieniami uchwały Nr XLIII Rady Miejskiej w Bobolicach z dnia 27.08.2010r. w sprawie określenia trybu prac nad projektem uchwały budżetowej Gminy Bobolice oraz na podstawie materiałów planistycznych sporządzonych przez jednostki, instytucje kultury, a także przez referaty i pracowników merytorycznych Urzędu Miejskiego w Bobolicach – w oparciu o przepisy:

- Ustawy o finansach publicznych
- Ustawy o samorządzie gminnym
- Ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego
- Ustawy o podatkach i opłatach lokalnych

oraz o:

- Informację Ministra Finansów, znak: ST3-4820/10/2013 z dnia 10.10.2013r. w sprawie planowanych rocznych kwot subwencji poszczególnych części subwencji ogólnej a także planowanych na 2014 rok kwotach dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych;
- informację Nr KBW-DKS 420/4-49/RW/13 Dyrektora Delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Koszalinie z dnia 18.10.2013r. w sprawie projektu planu dotacji celowej na sfinansowanie kosztów dotyczących prowadzenia i aktualizacji stałego rejestru wyborców na rok 2014;
- Informację Wojewody Zachodniopomorskiego znak: FB-1.3110.24.2.2013.KG w sprawie planowanych dotacji celowych na finansowanie zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jst ustawami oraz realizowane na podstawie porozumień na dofinansowanie zadań własnych gmin;
- uchwałę Rady Miejskiej Nr XLIII/386/10 z dnia 27.08.2010r. w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej Gminy Bobolice
- analizy własne wynikające z prowadzonego monitoringu i prognozowania budżetowego i przewidywane wykonanie budżetu gminy za 2012 rok.

Opracowując plan budżetu na 2014 r. wzięto pod uwagę podstawowe wskaźniki wynikające z projektu ustawy budżetowej na rok 2014 i wytycznych Ministra Finansów, w zakresie:

- przewidywanego wzrostu cen towarów, materiałów i usług konsumpcyjnych oraz wzrostu cen inwestycyjnych
 - prognozowanego wskaźnika inflacji
 - polityki dotyczącej kształtowania i wzrostu wynagrodzeń,
- a także podstawowe kierunki, zadania i założenia polityki społeczno-gospodarczej gminy na rok 2014, m.in. realizacji inwestycji gminy, warunków i zasad gospodarowania mieniem komunalnym oraz zasad ustalania i naliczania podatków i opłat lokalnych.

Budżet obejmuje finansowanie zadań i jednostek w układzie kompetencyjnym. Składa się z części obowiązującej według podziału na zadania własne i zadania zlecone przez organy administracji rządowej.

W budżecie wyodrębniono wydatki na zadania bieżące i majątkowe (inwestycyjne).

W wydatkach bieżących wyszczególniono wydatki jednostek budżetowych, wynagrodzenia, pochodne od wynagrodzeń, wydatki związane na realizację zadań statutowych, dotacje na zadania bieżące, świadczenia na rzecz osób fizycznych, wydatki na programy finansowane z udziałem środków zagranicznych (art. 5 ust 1 pkt 2 i 3),.., wpłaty z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji, wydatki na obsługę długu jst. Natomiast w wydatkach majątkowych wyodrębniono wydatki na inwestycje i zakupy inwestycyjne, programy finansowane z udziałem środków zagranicznych (art. 5 ust 1 pkt 2 i 3), zakup i objęcie udziałów.

Na podstawie powyższych przepisów, analizy bieżącego budżetu na rok 2013, informacji, danych i wskaźników, budżet gminy na 2014 rok przedstawia się następująco:

I. DOCHODY

Ustalenie projektowanych kwot dochodów budżetowych na rok 2014 nastąpi w oparciu o:

- prognozy podstawowych wskaźników makroekonomicznych,
- przewidywane wykonanie dochodów budżetowych w roku 2013,
- przewidywane negatywne skutki finansowe spowolnienia gospodarczego dla dochodów Gminy w 2013 r. i w latach następnych,
- przepisy podatkowe i ustalone stawki podatków i opłat lokalnych, w tym nowej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi – tzw. opłaty śmieciowej;
- informacje uzyskane z Ministerstwa Finansów i Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego o przyznanych Gminie kwotach subwencji i dotacji oraz prognozowanych wpływach z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych,
- z zastrzeżeniem, iż parametry przyjęte do planowania obarczone są ryzykiem nietrafności z uwagi na nierozpoznane skutki kryzysu gospodarczego.

II. WYDATKI

Wydatki Gminy Bobolice na 2014 rok prognozowane są w warunkach ograniczonych możliwości finansowych przy założeniu zapewnienia pełnego sfinansowania tzw. „wydatków sztywnych” (kosztów obsługi długu, zobowiązań wynikających z zawartych umów, kosztów związanych z wynagrodzeniami, wydanymi decyzjami oraz wydatkami związanymi z przekazanymi i planowanymi do przekazania w przyszłym roku do użytkowania oraz bieżącego utrzymania inwestycjami). Konieczna więc będzie konsekwentna racjonalizacja wydatków bieżących, która pozwoli na optymalizowanie środków finansowych przeznaczonych na rozwój przy jednoczesnym ograniczeniu dynamiki przyrostu długu Gminy. Są to warunki niezbędne do utrzymania stabilności finansowej Gminy w 2014 roku i w latach następnych.

Priorytetem w zakresie planowania wydatków bieżących było zapewnienie prawidłowego funkcjonowania obiektów i urządzeń infrastruktury społecznej (w tym oświaty i pomocy społecznej) oraz gospodarki komunalnej, zaspokojenie bieżących potrzeb w związku z planowaną realizacją zadań gminy, w tym zadań zleconych. Istotne znaczenie w strukturze wydatków ma polityka społeczna poprzez zmiany zasad i przepisów ustaw w tym zakresie i nałożenie obowiązków na gminy bez pokrycia źródeł sfinansowania z budżetu Państwa.

Wydatki bieżące zostały ustalone przy generalnym założeniu utrzymania dotychczasowego zakresu i poziomu usług publicznych świadczonych przez Gminę na rzecz mieszkańców. Obniżenie możliwości finansowych budżetu wymaga od dysponentów zwiększenia efektywności gospodarowania środkami publicznymi, w szczególności w obszarach, które generują najwyższe koszty bieżące oraz przestrzegania zasady oszczędności jako uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów. Wydatki bieżące zaplanowano na poziomie wpływów do budżetu z tytułu bieżących dochodów – zgodnie z art. 242 uofp. Przyjęte założenia do projektu budżetu:

- średnioroczny wzrost cen towarów, robót i usług konsumpcyjnych na poziomie 2,4%
- polityki dotyczącej kształtowania wynagrodzeń
- organizowania prac interwencyjnych i robót publicznych z minimalnym wynagrodzeniem w wysokości 1 680 zł. brutto
- nie przewiduje się w założeniach ustawowych podwyżek dla nauczycieli;

- odpisu na ZFSS w wysokości planowanej na poziomie 1100 zł. / 1 etat, dla nauczycieli bez zmian na poziomie kwoty bazowej z września 2013 roku;
- zasad i warunków przyznawania dotacji na zadania zlecone i własne;
- zasad i warunków pozyskiwania środków finansowych z funduszy europejskich;
- zasad sprzedaży i dzierżawy mienia komunalnego;
- naliczania i pobierania podatków i opłat lokalnych wg obwieszczenia Ministra Finansów na 2014 rok
- stosowania ustawy o zamówieniach publicznych;
- stosowania przepisów art. 226 ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 roku (Dz. U. Nr 157 , poz.1240) w zakresie materiałów do opracowania Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2014-2028.

Wydatki inwestycyjne przy uchwale budżetowej planowane są w horyzoncie jednorocznym.

Wieloletni program inwestycji zawiera odrębny akt – Wieloletnią Prognozę Finansową na lata 2014-2028.

Wydatki inwestycyjne opracowano na podstawie Wieloletniego Programu Inwestycyjnego oraz bieżącego roku budżetowego. Dostosowano je do ograniczonych możliwości dochodowych gminy .

Planując wydatki majątkowe zapewniono w pierwszej kolejności środki na realizację inwestycji kontynuowanych, współfinansowanych projektów realizowanych z wykorzystaniem środków z funduszy Unii Europejskiej i z innych źródeł. Dodatkowo wzięto pod uwagę priorytety w zakresie zadań, dla których prowadzone są prace przygotowawcze , a także skutki finansowe noworozpoczynanych zadań ujętych w budżecie Gminy na 2014 rok oraz na budżety w kolejnych latach.

W momencie zmiany na rynku nieruchomości i zaplanowanych wpływach z tego tytułu, oraz realizacji wpływów z podatków i opłat lokalnych i uwarunkowań na szczeblu przepisów w zakresie funkcjonowania straży miejskiej – dopuszcza się możliwość dokonania zmian w wydatkach inwestycyjnych i bieżących .

PERSPEKTYWA FINANSOWA

Priorytetem polityki budżetowej w roku 2014 będzie konsekwentna racjonalizacja gospodarki finansowej Gminy w celu optymalizacji dochodów i wydatków budżetowych.

Niezbędna jest intensyfikacja działań mających na celu zwiększenie dostępnych środków na realizację zadań poprzez wykorzystanie ostatniej puli środków bezzwrotnych z budżetu Unii Europejskiej w ramach perspektywy finansowej na lata 2007-2013. Strategicznym zadaniem stało się zapewnienie wkładu finansowego dla projektów wykorzystujących te fundusze. Niemniej jednak aktywne pozyskiwanie środków stanowi szansę dla rozwoju Gminy.

Struktura wydatków inwestycyjnych do ogółem stanowi 4%. W porównaniu do planu 2013 roku, gdzie stanowi 8,94% zauważa się spadek. Zaznaczyć jednak należy, że w roku 2014 wydatki na rozwój gminy znajdują się również w wydatkach bieżących dotyczących remontów, modernizacji np. dróg, chodników, itp. w dziale *Transport i łączność*. Dotychczasowa struktura wydatków wskazuje, że gmina stale się rozwija, nie stwarza warunków stagnacji dla jej mieszkańców.

ZAŁOŻENIA dotyczące WYNIKU BUDŻETOWEGO i WSKAŹNIKA ZADŁUŻENIA

Wynik budżetu traktowany jako różnica między planowanymi dochodami i wydatkami **stanowi równowagę budżetową**.

Wskaźnik zadłużenia na koniec 2013 roku nie przekroczy poziomu 46,02% na 60 % max w stosunku do planowanych dochodów, planowana łączna kwota spłaty zobowiązań do dochodów kształtować się będzie wg nowego wskaźnika zadłużenia obowiązującego na podstawie art. 243 uoip jako indywidualnego dla jednostki samorządu terytorialnego, tj. na poziomie 2,37 % na 4,12% po uwzględnieniu wyłączeń.

I. DOCHODY GMINY – 36 722 525 ZŁ.

Przy ustalaniu dochodów na rok 2014 z tytułu podatków i opłat lokalnych uwzględniono przepisy ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, wysokość stawek planowanych projektami uchwał Rady Miejskiej oraz realne możliwości uzyskania dochodów z poszczególnych źródeł.

Podatki i opłaty 8 188 276 zł. stanowią 22,3% dochodów ogółem

W 2014 roku z podatków i opłat planuje się uzyskać wpływy w o 4,38 % w porównaniu do planowanych dochodów na dzień 30.09.2013 roku. Stawki podatków i opłat lokalnych są oparte o Obwieszczenia Ministra Finansów w sprawie górnych stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych na dany rok budżetowy. Wskaźnik wzrostu wynika również z wprowadzenia od dnia 1 lipca 2014 roku ustawowego obowiązku nowych opłat – tzw. opłaty śmieciowej

Udziały gminy w podatkach PITi CIT 3 931 204 zł. stanowią 10,7% dochodów ogółem. Wzrost w porównaniu do 2013 roku o 8%. Plan wpływów podatku od osób fizycznych oparto na założeniach Ministra Finansów, natomiast od osób prawnych na podstawie analizy dochodów w 2013 roku.

Dochody majątkowe – 622 000 zł., w tym ze sprzedaży mienia - 620 000 zł., stanowią 1,7% dochodów ogółem

Spadek planu w porównaniu do 2013 roku o 29 % do planu na 30.09.2013 r. ze względu na brak realizacji dochodów w roku budżetowym 2013r. i tendencjach rynkowych w gospodarce nieruchomościami.

ŚRODKI POZABUDŻETOWE – 1 023 431 zł.

Środki pozabudżetowe łącznie z dotacjami majątkowymi stanowią 2,8% dochodów ogółem

- Dotacje celowe związane z realizacją zadań z dofinansowaniem środków UE w ramach programu PO KL MGOPS – 94 896 zł.
- Dotacje celowe związane z realizacją zadań z dofinansowaniem środków UE w ramach programu PO KL Urzędu – 33 486 zł.
- Środki na dofinansowanie zadań pozyskane z innych źródeł związane z wymianą młodzieży – 17 600 zł.
- Dotacje z WFOŚiGW na realizację programu usuwania azbestu – 80 000 zł.
- Dotacje na realizację projektów z udziałem środków PROW – *Remont budynku MGOK* – 144 805 zł.
- Dotacje na realizację projektów z udziałem środków PROW – *Ścieżka zdrowia* – 54 812 zł.
- Dotacje na realizację projektów z udziałem środków PROW – *Budowa kanalizacji Cybulino-Gozd* – 597 832 zł.

POZOSTAŁE dochody- 7 373 372 zł., w tym dochody jednostek budżetowych gminy 2 299 764 zł. i inne. – 20,1% dochodów ogółem

DOTACJE CELOWE z budżetu Państwa ogółem- 4 586 125 zł.- stanowią 12,5% dochodów ogółem

Dotacje przeznaczone są na zadania:

1. w zakresie polityki społecznej – 4 514 000 zł.

- działalność Środowiskowego Domu Samopomocy Odnowa - 351 000 zł.

- wypłatę świadczeń rodzinnych oraz z funduszu alimentacyjnego– 3 534 000 zł
- opłacanie składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne za osoby pobierające świadczenia z pomocy społecznej - 45 000 zł.
- wypłatę zasiłków okresowych -160 000 zł.
- wypłatę zasiłków stałych -200 000 zł.
- wsparcie zadań i funkcjonowania ośrodka pomocy społecznej - 140 000 zł
- realizację programu Pomoc Państwa w zakresie dożywiania - 84 000 zł.

2. pozostałe – 72 125 zł.

- sprawowanie opieki nad miejscami walk i męczeństwa oraz grobami i cmentarzami wojennymi- Panteon - 3 500 zł.
- działalność USC, obrony cywilnej, ewidencji ludności - 67 000 zł.
- prowadzenie i aktualizację stałego rejestru wyborców - 1 625 zł

SUBWENCJE - ogólna - 10 998 117 zł - 29,9 % dochodów ogółem

Spadek subwencji ogólnej o kwotę 708 233 zł. w porównaniu do 2013r. planu po zmianach.

Decyzją Ministra Finansów zostały wstępnie ustalone :

*część oświatowa subwencji ogólnej – 7 616 247 zł. (wzrost o 98 715 zł)

* część wyrównawcza subwencji ogólnej - 3 335 214 zł. (spadek o 837 619 zł., w tym:

^ kwota podstawowa – 1 571 479 zł. Podstawę do ustalenia wysokości tej kwoty stanowią wykonane w 2012 r. dochody podatkowe gminy w stosunku do liczby mieszkańców z uwzględnieniem korekt złożonych do RIO w terminie do 30.06.2013r.; kwotę tą otrzymują gminy, w których dochód podatkowy na 1 mieszkańca jest nie mniejszy niż 92% wskaźnika Gg – wskaźnika średniego dochodu podatkowego w kraju do liczby mieszkańców w kraju – wskaźnik dochodów podatkowych w kraju wynosił 1 358,98 zł, w gminie 1 037,53 zł. (wzrost w porównaniu do ubiegłego roku o 190,36 zł.)

^ kwota uzupełniająca - 1 763 735 zł. (wysokość tej kwoty uzależniona jest od gęstości zaludnienia na 1 km² wg stanu na dzień 31.12.2012r. w gminie w relacji do średniej gęstości w kraju – w kraju w 2012 roku i 17% wskaźnika Gg wynosiła 123,24 osoby/1km² natomiast w gminie 26,44 osób na 1 km² (spadek w porównaniu do 2012 roku o 0,56). 17% wskaźnika Gg stanowi 231,03 zł.

* część równoważąca subwencji ogólnej – 46 656 zł..(wzrost o 30 671zł) Subwencję tą otrzymują gminy, w których wydatki na dodatki mieszkaniowe przeliczone na 1 mieszkańca gminy były wyższe od 90% średnich wydatków wszystkich gmin miejsko-wiejskich poniesionych na ten cel. Średnia kwota wydatków na dodatki

mieszkaniowe w gminie na 1 mieszkańca wynosi 15,69 zł. (wzrost o 3,57 zł.).
90% średniej krajowej wydatków gmin na dodatki mieszkaniowe na 1 mieszkańca – 12,10 zł. na mieszkańca.)

II. W Y D A T K I BUDŻETU GMINY - 36 722 525 zł

Wydatki budżetu gminy w 2014 roku kształtują się na poziomie ogółem **36 722 525 zł.** i będą niższe w porównaniu do planowanych roku 2013 (wg stanu na 30.09.2013) o 1 036 542,08 zł.

Wydatki bieżące stanowią kwotę **35 272 915,96zł.**, obejmują z tego m.in. :

* wydatki zlecone do realizacji gminie z zakresu administracji rządowej zgodnie z zawiadomieniem Wojewody Zachodniopomorskiego oraz Krajowego Biura Wyborczego 3 977 625 zł., oraz na podstawie porozumień z organami administracji rządowej 3 500 zł. oraz na zadania własne w wysokości 605 000 zł.

Wydatki bieżące stanowią 96 % ogółu wydatków., w tym na:

- wynagrodzenia i pochodne 16 473 464,05 zł. (wynagrodzenia podstawowe, dodatkowe wynagrodzenia roczne, umowy zlecenia, o dzieło) i stanowią razem 46,7 % wydatków bieżących. (spadek w porównaniu do projektu na 2013 rok o 2,1%)
- wydatki związane z realizacją zadań statutowych 10 378 552,91 zł. – 29,5%
- dotacja na zadania bieżące (podmiotowe i celowe) - 1 251 500 zł. -3,5%
- świadczenia na rzecz osób fizycznych 5 316 261zł. – 15,1%
- wydatki z udziałem środków UE – 138 936 zł. – 0,4%
- obsługa długu 787 680 zł. – 2,2%
- wypłaty z tytułu potencjalnych poręczeń i gwarancji – 926 522 zł. – 2,6%

Natomiast **wydatki inwestycyjne stanowią 4 % ogółu wydatków.**

***wydatki majątkowe** określone szczegółowo w załączniku nr 10 stanowią kwotę - **1 449 609,04 zł.**

Wielkość zaplanowanych wydatków oraz ilość i zakres rzeczowy przewidzianych do realizacji zadań w 2014 roku jest uzależniony od wysokości pozyskanych dochodów.

Zestawienie planów finansowych poszczególnych jednostek organizacyjnych Gminy Bobolice na 2014 rok

Wyszczególnienie	Plan po zmianach na 30.09.2013	Plan na 2014 r.	Dynamika (w %) i zł.
Gimnazjum Publiczne w Bobolicach	2 941 544	2 953 691,79	+ 0,4 % ; + 12 147,79 zł
Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury	741 672	710 000	-4,46% - 31 672 zł.
Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna	295 000	286 000,00	-3,15% - 9 000 zł.
Szkoła Podstawowa w Bobolicach	3 127 642,16	3 125 927,16	+ 1,25 % + 39 109,22 zł.
Szkoła Podstawowa w Drzewianach	729 344,52	731 376	+0,3 % + 2 031,48 zł.
Szkoła Podstawowa w Kłaninie	751 051,97	770 000	+ 2,5% + 18 948,03 zł.
Szkoła Podstawowa w Kurowie	825 724,84	802 605	- 2,9 % - 23 119,84 zł.
Przedszkole w Bobolicach	1 024 699,20	1 035 000	+ 1 % +10 300,80 zł
Urząd Miejski	15 517 706	15 116 519,83	- 2,7% - 401 186,17 zł.
ZS w Dargini	1 817 208,68	1 803 468	- 0,8 % - 13 740,68 zł.
ZUKiO	4 299 020	4 036 593	- 6,5 % - 262 427 zł.
MGOPS	6 725 126	6 306 520	-6,6 % - 418 606 zł.

Udział środków własnych gminy w działalność wybranych jednostek

Wyszczególnienie	Plan dochodów na 2014 r	Plan wydatków na 2014 r.	Środki z budżetu gminy
MGOPS	*Dochody z usług 25 000,00 *Dotacje celowe 4 514 000 *Dochody „z kapslowego” 122 500 zł. (do wysokości wydatków 85154) *Dotacja PO KL 94 896	6 306 520	1 550 124
ZUKiO	2 010 058	4 036 593	2 026 535
Oświata (wydatki bieżące)	Dochody jednostek: 264 706 Subwencja oświatowa: 7 616 247	11 846 944,17	3 965 991,17
Instytucje kultury	MGOK : 32 860	996 000	963 140